

'FOODVALLEY ONDERNEMEND CIRCULAIR!' VERDUURZAAMT EN VERSTERKT DE REGIO

EEN CIRCULAIRE ECONOMIE KENT ALLEEN WINNAARS

De regio FoodValley heeft in de persoon van wethouder Marco Verloop van de gemeente Veenendaal een enthousiaste voortrekker van 'FoodValley ondernemend circulair.' Aan Vallei Business legt hij uit hoe hij in samenwerking met vele partners vorm wil geven aan een regionale circulaire economie. Verloop heeft een sterke zaak, want hij kan een ijzersterk milieu argument combineren met een robuuste business case die ook het regionale bedrijfsleven als muziek in de oren zal klinken. "Richten wij onze circulaire economie goed in, dan komt dat duurzaamheid én business ten goede."

TEKST: BAART KOSTER
FOTOGRAFIE: LOUISE VAN ECHEVELD

Dat 'FoodValley ondernemend circulair!' een gezamenlijke inspanning is van de regio FoodValley, onderzoeks- en onderwijsinstellingen én een intrinsiek gemotiveerd bedrijfsleven, is het eerste dat Marco Verloop wil benadrukken. Ja, Veenendaal trekt als gemeente de kar. En ja, persoonlijk is hij daarin de enthousiasmerende spil. Maar Verloop gelooft vooral in het slagen van het project omdat daar zo'n breed draagvlak voor is. Hij geeft desgevraagd overigens aan dat hij blij is met zijn vooraanstaande rol bij

de transitie naar een circulaire economie en een blik op zijn cv laat zien waarom. "Ik ben sinds 2010 wethouder en had in een eerdere ambtstermijn ook economie en milieu in mijn portefeuille. Zodoende raakte ik betrokken bij het belangrijke thema dat circulaire economie is. Maar de liefde ervoor groeide al tijdens mijn studie technisch

natuurkunde en mijn werk aan de TU Delft. Daar deed ik onder meer wetenschappelijk promotieonderzoek naar de vraag hoe we er bij grootschalige energievoorziening voor kunnen zorgen dat we een hoog rendement combineren met een lage milieubelasting."

'IK DENK ZELFS DAT HET GOED ZOU ZIJN ALS CIRCULARITEIT AL OP BASISCHOLEN IN DE ONDERWIJSPROGRAMMA'S INGEVLOCHTEN WORDT'

Het Circulair Café van ingenieursbureau BOOT uit Veenendaal is een mooi voorbeeld van wat er mogelijk is met circulair bouwen.

GOEDE RENTMEESTERS MAKEN HET VERSCHIL

Zijn verworven kennis helpt hem om een serieuze gesprekspartner te zijn voor het regionale bedrijfsleven. "De klik ontstaat makkelijker als ondernemers merken dat je als bestuurder vakinhoudelijke bagage meebrengt. Overigens zijn de banden met het lokale bedrijfsleven in en om Veenendaal goed. Dat helpt ook." Waarmee Verloop doelt op de hoge organisatiegraad van de Veenendaalse ondernemers. Zo kent de Bedrijvenkring Ondernemend Veenendaal 700 leden en ontmoeten gemeente en ondernemers elkaar periodiek tijdens bedrijfsbijeenkomsten en bedrijfslunches. Hij weet zodoende dat ondernemers vaak net zo intrinsiek gemotiveerd zijn om te verduurzamen als hijzelf. "Die drive hangt ook sterk samen met mijn levensvisie. Ik geloof dat we niet op de aarde zijn om die te plunderen. We

hebben de verantwoordelijkheid om zorgvuldig met de schepping om te gaan, als goede rentmeesters." Die vindt hij ook in de acht gemeenten die betrokken zijn bij 'FoodValley ondernemend circulair!'. Naast Veenendaal zijn dat Scherpenzeel, Wageningen, Ede, Barneveld, Renswoude, Rhenen en Nijkerk. De onderlinge samenwerking is uitstekend. "We completeren elkaar omdat we elkaar allemaal de ruimte gunnen om ieder in zijn eigen kracht input te leveren aan de samenwerking. Zo maken we elkaar als betrokken gemeenten sterker."

Neem daarnaast de kennis die bijvoorbeeld de Universiteit van Wageningen kan leveren en alle seinen lijken op groen te staan voor het welslagen van 'FoodValley ondernemend circulair!'. Maar dat is zeker geen reden om achterover te leunen, waarschuwt Verloop. "We willen de economie circulair maken en

er zo voor zorgen dat alle afvalstoffen weer worden hergebruikt. In de toekomst bestaat afval in zekere zin dus niet meer. Maar dat is ook hoge noodzaak, want grondstoffen worden snel schaarser, terwijl afval een steeds groter probleem wordt. Met andere woorden; we hebben geen tijd meer te verliezen om te starten met het circulair maken van onze economie. Of om heel precies mijn visie op de huidige situatie te formuleren: we hebben nog tijd om er iets moois van te maken, maar die tijd mogen we beslist niet verloren laten gaan." Vandaar dat er voor die omslag ook geen andere optie op tafel ligt dan grootschalig de krachten te bundelen. Gelukkig is het overigens niet alleen noodzaak wat de klok slaat; er ligt ook wel degelijk een sterke business case op tafel. Want laat je materiaal en energie verloren gaan, dan kost dat gewoon geld. De vraag is dus: hoe zorg je ervoor dat je het geld dat je steekt in materialen niet

Ingenieursbureau BOOT bracht in praktijk waar zij zelf in geloven: circulair slopen en (ver)bouwen. Een van de resultaten daarvan is het Circulair Café.

deels weer afvoert via de afvallemmer?

Verloop formuleert het liever positief en daar is ook reden toe, vindt hij. "Je kunt met slim hergebruik gewoon geld verdienen. We hebben met circulair ondernemen in één klap dus én een beter milieu én een goed verdienmodel." Maar zoals hij eerder aangaf, dat economische voordeel is niet de enige trigger. Er zijn veel ondernemers in de regio die al intrinsiek gemotiveerd zijn om circulair te werken. Hij ziet daar regelmatig mooie voorbeelden van. Heel dichtbij zelfs, als hij door zijn werkraam kijkt. "Hiertegenover stond enkele jaren geleden een oud flatgebouw dat keurig netjes werd afgebroken. Vervolgens vermaalde men het beton ter plekke en werd dat weer gebruikt voor de fundering van de flat die er nu staat."

'ONDERNEMERS GAAN ZICH STEEDS VAKER AFVRAGEN OF HUN AFVAL VOOR EEN ANDER BEDRIJF ALS GRONDSTOF KAN DIENEN'

TAPIJTTEGELS UIT DE OCEAAN

Hij wil er maar mee aangeven dat er al meerdere bedrijven in de regio concrete stappen richting circulariteit hebben gezet. Die voorbeelden zijn heel belangrijk, vindt Verloop. "Ondernemers kun je wel een prachtig verhaal vertellen maar ze raken meestal echt overtuigd als ze zien wat collega's doen en als ze zien dat schone theorie ook in de praktijk werkt." Hij geeft nog twee mooie voorbeelden van ondernemende inspiratoren. "Ingenieursbureau Boot uit Veenendaal heeft een databank opgezet waarin materialen staan, zodat je precies weet wat er aan kozijnen, deuren, vloeren en andere zaken uit een te slopen gebouw komt. Je hebt zo dus een totaaloverzicht van de aanwezige materialen die klaarliggen voor hergebruik. Daarvoor hoeven bouwers maar in de database te kijken. Een ander inspirerend voorbeeld is Interface, een tapijttegelfabrikant die in een duurzaam pand in Scherpenzeel is gehuisvest. Zij maken tapijttegels van afgedankte visnetten die uit de oceaan afkomstig zijn. Van het kunststof van de visnetten maken ze weer garen voor hun tapijttegels." Hij vertelt er met merkbaar enthousiasme over. "Het is toch prachtig om te zien hoe dergelijke ondernemers kop met staart verbinden en zo een gesloten en volkomen duurzame cirkelvormige keten creëren? De schakels in de keten, de ondernemers, gaan zich bijvoorbeeld ook steeds vaker afvragen of hun afval voor een ander bedrijf als grondstof kan dienen. Een uitstekende ontwikkeling natuurlijk!"

'FoodValley ondernemend circulair!' bevindt zich momenteel nog in de kwartiermakersfase waarin wordt bepaald hoe zaken georganiseerd zullen worden en met welke stakeholders wordt samengewerkt. Maar ook over de concreet te realiseren doelen voor de gemeente denkt men momenteel nog volop na. Desondanks kan Verloop daar al wel over zeggen dat de focus onder meer zal liggen op het gescheiden inzamelen en hergebruik van papier en PMD, op een reductie van het restafval naar nul. Het past in een bredere visie van de gemeente Veenendaal die tevens vorm kreeg in het project 'Veenendaal energieneutraal in 2035'. Het streven daarbij is om net zoveel energie op te wekken als er wordt gebruikt. In dat kader zullen er nul-op-de-meterwoningen

worden gebouwd, zal energie die bedrijven over hebben worden gebruikt om bijvoorbeeld woonwijken te verwarmen, maar gaat ook de gemeente zelf kritisch kijken hoe het haar eigen panden qua energieverbruik duurzamer kan maken. Dat duurzaamheidsbewustzijn zit dus in het DNA van de gemeente en in combinatie met de motivatie en slagkracht van de hele regio stemt dat tot een optimistisch toekomstbeeld voor de regio FoodValley.

KRACHTIGE KENNISBRON

In het programmaplan voor een circulaire economie speelt kennis een cruciale rol. "Deze regio wordt misschien niet altijd gezien als een kennisregio wat betreft circulariteit, maar met onder andere de Universiteit van Wageningen hebben we uiteraard een krachtige kennisbron in huis. Binnen de ambitie van 'FoodValley ondernemend circulair!' past bovendien dat circulariteit een onderdeel wordt van allerlei onderwijsprogramma's. Daar gaan vervolgoopleidingen mee aan de slag maar ik denk zelfs dat het goed zou zijn als circulariteit al op basisscholen in de onderwijsprogramma's ingevlochten wordt. Zodat kinderen opgroeien met de circulariteitsgedachte. Uiteindelijk gaat het er niet alleen om de burgers tot circulariteit te motiveren, ook het aanreiken van kennis waarmee ze hun leven en werk circulair kunnen inrichten zie ik als een onderwijstaak." Positief is daarom dat er voor 'FoodValley ondernemend circulair!' een triple helix verband wordt opgetuigd waarvan naast overheid en bedrijfsleven ook wetenschaps- en onderwijsinstellingen deel zullen uitmaken.

Kennis, concludeert Verloop tot slot, is uiteindelijk de grote motor achter het verduurzamen en economisch versterken van deze regio. "Belangrijk in het hele verhaal is dat we ons nadrukkelijk niet willen beperken tot alleen het toepassen van circulaire principes. Het gaat er ook om in dat proces nieuwe kennis te ontwikkelen, want dat zal onze regio economisch een enorme stimulans geven. Je hebt dan namelijk kennis in de verkoop en daarnaast maakt dat FoodValley voor veel bedrijven een aantrekkelijk gebied om zich te vestigen. Zo trekt kennis weer nieuwe kennis aan en die spin-off staat mij bij 'FoodValley ondernemend circulair!' heel duidelijk voor ogen."